

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس
انتصابات - آگهیهای رسمی و قانونی

شماره ۱۷۹۵

شنبه ۲۹ فروردین ماه ۱۳۳۰

سال هفتم

شماره مسلسل ۱۳۳

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۳۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز جمعه بیست و سوم فروردین ماه ۱۳۳۰
فهرست مطالب

- ۱) بیانات آقای نخست وزیر و تقاضای رأی اعتماد
- ۲) بیانات آقایان آشتیانی زاده و جمال امامی و مذاکره نسبت بتقاضای آقای نخست وزیر
- ۳) تعیین جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه بعد از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

رئیس - باطلاع آقایان محترم میرسانم که این جلسه فوق العاده بر حسب تقاضای جناب آقای نخست وزیر تشکیل شد (در این موقع اغلب از نمایندگان اجازه خواستند) آقایان لازم نیست که اینطور همه کینه بامداد بزنید ثبت خواهد شد (آشتیانی زاده بنده اول اجازه خواستم) (شوشتری - بنده هم اجازه خواستم) بنا بر این دیگر هیچ مقدمه ای ندارد فقط جلسه فوق العاده است حالا بیاناتی آقای نخست وزیر دارند بفرمائید آقای نخست وزیر

۱- بیانات آقای نخست وزیر و تقاضای رأی اعتماد

نخست وزیر (آقای ملاح) - آقای رئیس آقایان نمایندگان محترم تقاضای دولت برای تشکیل جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی از این جهت است که همه روزه قضایای غیر مترقبه در کشور اتفاق می افتد که دولت لازم میداند گزارش آنرا بر عرض مجلس شورای ملی برساند و نمایندگان محترم را در جریان امور مهم کشور بگذارد. بقرار گزارشهایی که بدولت رسیده در روز ساعت دو بعد از ظهر کلاس آموزشی و کارگزارانی که انتصاب کرده بودند و ابتدا فریب یکمزله نرفتمی شده در محصل شبانه روزی و باشگاه ایران اجتماع

نموده (بکنفر از نمایندگان - کجاء) در آبادان در نقاط مختلف خوزستان اینها همه مربوط بخوزستان است و تصمیماتی گرفته اند و بموقع اجرا گذارده شده یعنی جلوی انبوبوها و انومیلهای سواری را گرفته مسافری آنها را کتک میزدند و زد و خورد شدیدی روی میدهند و بعداً همه اجتماع کنندگان رو بترتیب گذارده و در اثر تهاجم باکمال تأسف همه ای از بیگانگان و کلواکبران ایرانی سخته و زخمی شده اند و حکومت نظامی برای استقرار امنیت و حفظ موسسات نفت ناچار شده است مقاومت نماید و بوظایف نظامی خود اقدام کند و امروز نیز چندین هزار نفر کلواکر و مردم متفرقه ظالمانه کرده اند و نظامیان اقداماتی برای تفرقه مردم نموده اند اتفاقات دیگری مانند سرقت مواد معترفه بمنظور حملات تخریبی نیز واقع شده است که منجر بانفجار سیمهای جریان قوی گردیده. از نقاط دیگر کشور نیز گزارشهایی میرسد که بایستی با نظر تیز بین و دقیق بآن حوادث توجه نمود. دولت فعلی که سز به نیت خیرخواهانه اعلیحضرت همایونی و مجلس ملی و سنا و انکار عمومی انگائی ندارد و خود را وظیفه دار میداند که با کمال قدرت در برابر جریاناتی که

امنیت را مختل می نماید مقاومت کند و مهر کین را بجای خود بنشانند (انشاءالله) ایران نبایستی در میدان سیاست جهان چون گویی باشد که بهر طرف پرتاب شود (صحیح است) بلکه باید چون سد سیدی باشد که سیل حوادث گیتی نتواند رخنه ای در آن بنماید (نمایندگان - احسنت) اگر در وضعیت کنونی دولتی که حافظ منافع مملکت است سست و متزلزل باشد و مسلط بر اوضاع نباشد و رکنی غیر از رکن ایرانی داشته باشد با هستی ملت کهنسالی که نقطه های پرافتخار و درخشانی در صفحات تاریخ جهان دارد بازی کرده است با اوضاع آشفته جهان و بالاخص وضع آشفته داخلی مملکت هر دولتی باید از پشتیبانی کامل مجلس شورای ملی و مجلس سنا بهره مند باشد تا بتواند بوظایف نوعی واجتمه خود قیام و اقدام نماید والا خدای نکرده اگر دولتها دستخوش اممال خصومی و نظریات غرضی بشوند هرگز نمی توانند بار مسئولیت سنگینی که در این موقع از زمان همدردان آن هستند بدوش بکشند تشتت و اختلاف بین طبقات مختلف ضربه ای است که بر بیکر خادمین مملکت وارد میشود اجانب از آن استفاده خواهند کرد. آقایان نمایندگان شهادت مواضع حساس ثابت کرده اند که خون ایرانی در عروقشان جاریست و هر زمان که پای منافع مملکت در بین بوده است از هیچگونه فداکاری دریغ نرموده اند و جز پیرامون منقبت وطن گرد چیز دیگر نگشته اند. در این هنگام که وطن عزیز ما دوره بحرانی و پرخطر را طی میکند یکی از آن مواقعی است که مردانه برای دفاع از مملکت باید قیام کند (صحیح است) و هر دولتی را که مورد اعتماد و اطمینان است تقویت نموده و با وحدت نظر از آن دولت حمایت نماید (صحیح است) این دقیق تاریخی که سر نوشت کشور بآن بستگی دارد اگر بتعلل و تعلل بگذرد دیگر جبران آن میسر نخواهد بود ذکوساین مقدمات برای این نیست که حماسه سرائی کنیم و از راه جلب نظر آقایان دولت خود را تثبیت نمایم زیرا آقایان بطوری می دانند که اینجانب بناباسر اعلیحضرت همایونی و نمایان مجلسین باضرب مزاج قبول این وظیفه سنگین را نبوده ام تا شما نکوید شاهان وزیر بار مسئولیت خالی کرده ام ولی چه چاه و مقامی ندارم تا برای حفظ مقام و بقای خود اسرار و رزم بقیه دارم همکاران اینجانب نیز سنج فکرشان همبطور است و جز مصلحت مملکت چیز دیگری را در نظر ندارند. پس اگر مطلبی گفته شود جز بر نیت خالصانه و مصلحت

مجلس بر چیز دیگری نباید تکیه شود . نظر اینجانب اینست که با در نظر گرفتن موقع خطیر وضع آشفته کشور که از هر طرف نهمه ای آغاز شده است در همین جلسه تکلیف دولت را معلوم کنید و بدون فوت وقت در صورتیکه تمایل ببقای این دولت دارید اعتماد خود را ابراز ننمائید تا همکاران من در اقدامات و اصلاحاتی که در نظر دارند اقدام نمایند و تزلزلی در خاطر خود راه نهند و نیت خیر خواهانه خود را با کمال شهامت و وطنپرستی و بی نظری انجام دهند و اگر بقاء این دولت بتأثیر مقتضیاتی لازم نمیدانند منوط بنظر نمایندگان محترم است . آقایان ناامنی ، تحریکات ، وضع وخیم و مضیق پولی دولت ، فساد در دستگاههای دولتی و بی ترتیبی هائی که همه کس روزانه مشاهده میکنند ایجاب مینماید که اوقات را با خونسروی نگذرانیم و سرنوش کشور را بدست هرج و مرج و از هم گسیختگی اوضاع نیاریم اگر نیاستی دامنه این بی نظمی توسعه یابد ناچار بایستی دولت با استعفا تمام نقشه های اصلاحی خود را دنبال نماید اگر دولت اینجانب مورد اعتماد است باید باین بی تکلیفی خانه داده شود تا دولت با کمال اقتدار بوظایف خود عمل نماید .

۲- بیانات آقایان آشتیانی زاده و جمال امامی و مذاکره نسبت بتقاضای آقای نخست وزیر
رئیس - يك پیشنهادی آقای حاذقی کرده اند که البته این موردی ندارد برای اینکه مخالف ترتیب و جریان است و قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می کنم بدون هیچگونه بحث و مذاکره راجع به پیشنهاد دولت اظهار عقیده و رای شود .
حاذقی (همه نمایندگان)
رئیس - این مخالف آئین نامه است
حاذقی - رای با آقایان است ولی در دادن پیشنهاد و کبل مجاز است که بدهد .
رئیس - آقای آشتیانی زاده
جمال امامی - قربان بنده اول اجازه خواسته بودم .
رئیس - آقایان منشیها ثبت میکنند اول آقای آشتیانی زاده هستند بعد شما
آشتیانی زاده - آقای نخست وزیر فهمیدم که يك کیلکسی نسبت بقامتان دارند و يك نکته ای راجع بقامتان فرمودند و این يك نقطه ضعفی است و قد بلند و کوتاه تأثیری ندارد و بنده هم قدم کوتاه است عرض میشود که بنده امشب وقتیکه آقای نخست وزیر پشت کرسی خطاب آمدند و اینطور صحبت کردند و اظهارات ایشان منی برای من بود که مملکت دچار خطر است و هر روز يك وقایع ناگواری رخ میدهد هیچ نمی دانیم تکلیفمان فردا یا پس فردا چه میشود و ممکن است حتی خطر خیلی بزرگی متوجه استقلال و تمامیت مملکت ما باشد (کشاورز صدر) اینطور نگفتند (این طور فرمودند) (یک نفر از نمایندگان) - هیچ چیزی فرمودند (بیادامه اظهارات جناب آقای منصور بعد از ظهر و اظهاراتی که جناب آقای حکیم الملک در موقع هجوم دمو کراتهای آذربایجان بشمال فرمودند (کشاورز صدر - خدا نکند که اینطور باشد) و بنده نمایانم دولت آقای علاه که الان شاید متجاوز از یکماه باشد که بر سر کار هستند و در يك موقع بحرانی این شکل مهم و خطیر را عهده دار شده اند تا بحال چه فکری کرده اند و چه راهی برای اصلاح این وضع خطرناک داشتند در نظر گرفته اند که امروز بعد از یکماه قفلتا ما را خبر میکنند که آقای بیانی در مجلس بنشیند و به من رای اعتماد بدهد در تاریخ پارلمانی این مملکت ابتدا این وضع سابقه ندارد و من هم چنین خاطره ای ندارم که يك دولتی در مملکت ایجاد خطر بکند ایجاد اضطرار بکند (کشاورز صدر) - اضطرار و تحریک است باید جلوش را گرفت) بعد بگویند رای اعتماد بدهید در صورتی که وضعیت امروز با دروز با ایداً فرقی نکرده و آن روزیکه آقای علاه بقول خودشان بر حسب تمایل و رای مجلس و بنده بنده ابتدا رای تمایل مجلس نداخدا نداشته و ایشان فقط با ما همحضرت قدر قدرت همایونی ست ریاست وزراتی را قبول کردند (چند نفر از نمایندگان) - رای تمایل داده شد (رای تمایل اینطور نیست ایشان رای تمایل نکرده اند رای تمایلی که ایشان گرفتند مثل امام جمعه از همه باطرا من آورد رفتند يك عده ای پیش مرحوم امام جمعه ارومیه گفتند ما از حضرت آیت الله میخواهیم اجازه بگیریم در میدان شهر گاوها بیان را جنگ بیندازیم

گفت خوب گفتند ولی این را هم عرض کنیم آقا اگر اجازه دهید گاوها را جنگ میاندازیم اگر هم اجازه ندهید باز هم گاوها را جنگ میاندازیم آقای علاه هم همینطور بود ایشان هم آمدند گفتند رای میخواهید بدهید میخواهید ندهید اگر رای هم ندادید باز ایشان منصوب میشدند (نمایندگان - اینطور نیست) رای با مهره سفید و سیاه ابتدا رای تمایل نیست معنی ندارد رای تمایل این است که هر کس خودش بنویسد و هیچ دخالتی نکنند نه اینکه بگویند این شخص از طرف دربار اهلحضرت همایونی تعیین شده و بنشیند آقایان رای بدهید خوب البته و کلام بواسطه احترام شخص شخص اهلحضرت همایونی هیچوقت رد نمیکند ولی خود ایشان که اینقدر طالب حفظ اصول و قانون است از نظر قانون نباید این را قبول بکنند جناب آقای نخست وزیر اهرامال قدرت نمیشود با يك ملت گرسنه کرد باید نان بملت گرسنه بدهید شما بجای اینکه بروید بنشینید از کیانی نفت طرفداری بکنید و کارگرانی که حقوقشان را میخواهند و با این وضعی که در مملکت هست که حتی اضعاف متوسط و اشخاصیکه دارای زندگی متوسط هستند در این وضع زندگی عاجز شده اند شما بروید در صد کس حقوق کارگران را از کیانی بگیری و بآنها بدهی (نخست وزیر - داریم انجام میدهم) بروید حقوق مردم را از کیانی بگیری (نخست وزیر - شما بیغیر بدهید ما داریم میکنیم) شما بجای اینکه احقاق حق کارگران را بکنید حکومت نظامی اعلام می کنید جنابمالی حق نداخدا حتی در آبادان حکومت نظامی اعلام کنید بدون اجازه ما شما حافظ قانون هستید شما چرا در تهران حکومت نظامی اعلام کردید در صورتی که طبق قانون نمیتوانستید اینکار را بکنید (وزیر دادگستری - مطابق قانون نمیتوانستیم) ما در برنامه شما بحث داریم مگر میشود در روز جمعه که مردم راحت کرده اند اینوقت شب آمد که آقا بیاید بنشیند چون من میخواهم مملکت را از این بدبختی نجات بدهم شما بفرمائید رای اعتماد بدهید شما بفرمائید در ظرف این یکماه که سر کار هستید چه کاری برای اقتصادیات مملکت صورت داده بدید جز اعلام حکومت نظامی که هر کس میتواند بکند تمام هیئت های حا که ما از بعد از ظهر روز هفت آمدند بر سر کار تنها راهی که برای تثبیت خودشان داشتند اعلام حکومت نظامی بود یاد می آید آن وضعیت يك کسی که سرش دردمیکرد می آسیرین خورد آسیرین خورد آنقدر خورد آسیرین تا مرد حکومت نظامی حلاج این مملکت را نمیکند نمیتوانید بفرمائید توی این مملکت هیچکس از این هیئت حا که راضی نیست و هیچکس شما را منتخب مجلس نمیداند شما رئیس الوزرای سرخود هستید این است که بنده عرض میکنم که ابتدا مورد ندارد این پیشنهاد جناب آقای نخست وزیر و در يك چنین موقعی که ابتدا مردم نجات تکلیفشان چیست اگر ایشان مرد وظیفه شناسی هستند خودشان با کمال احترام با کمال وقار و طمأنینه استعفا میدهند و جایشان می نشینند چون من می دانم خدا را بشهادت مطلمیم که این آقای علاه و این هیئت حا که فعلی قادر باینجام کاری نمیشود (کشاورز صدر) - کی را میخواهید بیاورید) بنده مستقیم

و پیشنهاد میکنم که بایتم و بنشینم دست جمعی متعاضد و متفقاً کمک بکنیم به جناب آقای دکتر مصدق ایشان مهده در زمانداری شوند تمام وزراء از اعضای محترم جبهه ملی باشند و در این مملکت اصلاحات بکنند پس چرا مردم رای دادند باینجا عوض اینکه در این دولت وزیر دادگستری وزیر راه وزیر پست و تلگراف وزیر کشور بعد نقشه تغییر استاندارها مورد نظر جبهه ملی باشد (دکتر شایگان - تکذیب میکنم) بیاید خودشان دولت تشکیل بدهند تمام ملت ایران از آقایان این استعفا را دارند که باین دولتی که بنده پیشنهاد میکنم رای بدهند نه از دولتی که کسی پشتیبانش نیست و فقط جبهه ملی در باطن و در معنی با کمک میکند (مکی - تکذیب میکنم) و در ظاهر نخواهد رای بدهد باینکه تمام اعضاء محترم مجلس از جبهه ملی تبعیت بکنیم هر عملی که آقایان کردند مامم میکنم

حائری زاده - آقای آشتیانی زاده ما کی از دولت حمایت کردیم؟
آشتیانی زاده - بنده جنابمالی و آقای نریان و آقای آزاد را نمیکوم ، آقایان را مستثنی میکنم .
مکی - اگر آقای رئیس دیروز اجازه میدادند بنده از ماده ۹۰ استفاده کنم این حرفها اینجا زده نمیشد که دولت را بحساب اقلیت بگذارند .

آشتیانی زاده - از اقلیت چند نفری مستثنی هستند .
مکی - استثنائی در بین ما نیست همه یکی هستیم ما هم میگوئیم چه کسانی دیروز کارگران را بفرست شوروی سوق دادند و برای آوردن قوام السلطنه حمایت کردیم (همه نمایندگان) - این حرفها چیست زنک رئیس

رئیس - چه گفتید؟ چرا این مزخرفات را میگوئید مگر هفتان کم است شما تذکر میدهم .
دکتر بقائی - اخبار یکطرفه میکنند؟
مکی - شما به اقلیت توهین میکنید (همه نمایندگان)

رئیس - شما یا شوید جواب بدهید .
مکی - دیروز اجازه خواستم و اخبار داشتم
رئیس - او هم اخبار داشت هر دو اجازه خواستید و هر دو با بشوید بگوئید بفرمائید آقای جمال امامی .
حائری - این حرفها توهین به رئیس مجلس است
کشاورز صدر - آقای امینی شما از وضعیت استفاده نکنید .

رئیس - آقای نورالدین امامی بفرمائید جلسه را اداره کنید بنده دیگر اینجا نمی نشینم که اشخاص این مزخرفات را بگویند .
 (در ساعت نه و بیست و پنج دقیقه جلسه از اکثریت افتاد
 مجدداً در ساعت نه و سی و پنج دقیقه بزایست آقای

نایب رئیس - آقای جمال امامی .
جمال امامی - راستی موجب تأسف است (صحیح است) - راستی موجب تأسف است (صحیح است) که ما موقعیت خطیر مملکت و وضع بحرانی مملکت را در نظر نمی گیریم و متوجه نیستیم که حیات ما امروز بموتی بسته است (صحیح است) و نباید روی عصیانیت مجلس را فلج کنیم . خیلی موجب تأسف است مثل این است که ما متوجه خطر نشده ایم و حال اینکه خطر در آستانه ما است . آقای نخست وزیر بنده بیانات امروز آقا را پسندیدم ولی اگر این بیانات آقا توأم با عمل باشد حتی هملتان محکمتر و شدید تر از بیاناتتان باشد من گمان میکنم مجلس شورای ملی از شما پشتیبانی بکند (صحیح است) جناب آقای علاه خود جنابمالی حتماً بهتر از ما متوجه هستید که امروز اگر کسی در خواه توانائی مواجهه با این اشکالات را نداشته باشد ، سراغ نداشته باشد و بار مسئولیت را قبول بکند ذنب لایقتر است (صحیح است) یعنی خدای نکرده فردا تمام بلاهاییکه بر سر این مملکت آمده است بحساب شما و همکارانتان خواهند گذاشت امروز دولت باید چنان قدرت و تسلط بر اوضاع داشته باشد که بهانه بدست خارجی ها ندهد (صحیح است) اگر این قدرت را در خودتان می بینید و در رقابتان می بینید بروید ما عقبتان هستیم ولی خدای نکرده اگر این قدرت را در خودتان نمی بینید - مملکت و مردم و مجلس را معطل نکنید و دچار بیش از این تشنج نفرمائید و آنهم اینطوریکه فرمودید عمل بکنید حتی شدید تر امروز صحبت اینکه من به نشینم تو یا شو و یا اینکه آزادی اینجایش خلل پذیرفت نیست امروز حیات و مات ما در کار است ما مجلس آزادی و حتی خودمان را برای مملکت میخواهیم (صحیح است) آقا اگر خدای نکرده مملکت ما در خطر بیفتد بنده آزادی نمیخواهم (صحیح است) و هیچ ایرانی هم نمی خواهد . شما قدرت قانون در دستتان است تا آنجائی که قانون بشما اجازه میدهد بروید حتی اگر دیدید جائی قانون جلوی شما را گرفته آتراهم پاره کنید اگر موقعیت مملکت را در خطر می بینید اگر اینکار را نکنند نمیتوانید جلو این دسیسه بازها را بگیرد آقا آخر دست خارجی در کار هست این دسیسه بازها را بنده و شما که نمیکیم (صحیح است) اینها را خارجیا میکنند شما از سفارت شوروی بفرسید در مسکو اجازه میدهند کسی برود بفرست ایران آخر آنرا آنجا اجازه میدهند که بروید در مملکت خاک بر سر ما اینکار را میکنید؟ ترک خوب است اما برای مسایه آخر این که قدرت نفس کشیدن ندارند چرا اجازه میدهند بیک عده ماجراجو برود بفرست خارجی این چه لوطی بازی است آقا؟ چیز عجیبی است يك مملکتی که حکومت پلیسی بان شدت دارد و باید اینچاهر ج و مرج را رواج میدهد خیلی عجیب است و ما نشسته ایم و نگاه میکنیم اینچاهر بزرگ چندتا انگلیسی رامیکشند آقایان را که من و شما نمی خواهیم خوب این بهانه میشود فردا بدست اجانب که خدای نکرده بلای سر مملکت مایاوردند دولت باید مسلط بر اوضاع باشد و هر کس خواست تعطیل بکند او را مجازات کند امروز مجلس شورای ملی با يك همچو حکومتی همراه

است (صحیح است) بروید آقا ، نترسید ، نه از اکثریت نه از اقلیت هر دوی این صف قبل از آزادی برای مملکت ایرانند (صحیح است - احسنست)
نایب رئیس - پیشنهادی از آقای حاذقی رسیده است که قرائت میشود
 (شرح ذیل قرائت شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی
 پیشنهاد میکنم پس از بیانات آقای جمال امامی به پیشنهاد دولت رای گرفته شود
جمعی از نمایندگان - عده کافی نیست
نایب رئیس - اصلاً این پیشنهاد نیست اگر مقصودتان کفایت مذاکرات است باید پیشنهاد کفایت مذاکرات بدهید .
حاذقی - این هم همان پیشنهاد کفایت مذاکرات است اجازه میدهم يك توضیحی عرض کنم شاید عده کافی شود .
نایب رئیس - اگر پیشنهاد آقا برای کفایت مذاکرات است که باید کفایت مذاکرات در برنامه دولت پیشنهاد شود و رای گرفته شود و بعد از آن رای بدولت داده شود .

حاذقی - پس بنده این پیشنهاد را بعد از بیان دو نفر دیگر میدهم .
کشاورز صدر - بنده اخبار دارم
نایب رئیس - بر طبق چه ماده؟
کشاورز صدر - مطابق قانون اساسی راجع به رای اعتماد خواستم عرض کنم که حاجت باین پیشنهاد نیست رای بدولت و رای دادن به برنامه دولت يك امر خاصی است ولی دولت در هر آنی خصوصاً وقتی مسائل مهمی در پیش دارد و مملکت در حال خطر است یا مسائل دیگر می تواند بیاید رای اعتماد بخواهد این مربوط به رای اعتماد بعد از طرح برنامه نیست بنابراین خود آقای رئیس الوزرا که تقاضای رای اعتماد کردند حاجت باین گفتگو نیست و می توانند بخواهند و رای هم باید گرفته شود اینکار مطابق قانون اساسی حاجت به پیشنهاد جناب آقای حاذقی ندارد

نایب رئیس - تصور میکنم فرمایش آقا موافق صدق میکند که دولت رای اعتماد گرفته باشد و برنامه دولت به تصویب رسیده باشد حالا پیشنهاد آقای برومند قرائت میشود .
 (شرح ذیل قرائت شد)
 مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی - چون وضع مملکت عادی نیست (تیمورتاش - چرا عادی نیست؟) (همه نمایندگان) و هر چه زودتر باید تکلیف دولت روشن بشود لذا پیشنهاد کفایت مذاکرات می کنم .

دکتر بقائی - بنده مخالفم
ناصر صدیقی - کفایت مذاکرات در جی ؟
جمال امامی - گزارش رئیس دولت مطرح است نه برنامه آقای نخست وزیر بنده تصور نمیکنم که امشب بتوانید رای بگیرید
نایب رئیس - آقای برومند

نایب رئیس - عرض کنم بنده با اینکه خود اسم نرفته ام که در برنامه دولت صحبت کنم و موافق مشروط

هم بودم باین معنی که صلاحیت افراد هیئت کابینه هیچ ایرادی ندارم همه از رجال خوشنام و سابقه در سیاست مملکت هستند و ایراد من به هیچکدام از آقایان نیست فقط عرض برای این بود که مطالبی در نظر داشتم و ایرادی به برنامه داشتم که می‌خواستم برای تذکر عرض کنم و این که در پیشنهاد کفایت مذاکرات نوشتن وضعیت مملکت هادی نیست نه از لحاظ اتفاقی است که امروز افتاده است اینرا ما میدانیم تحریکاتی است از گوشه و کنار میشود تا زگی هم نداده منتهی هر روزی یک اسم و صورتی بوده است هادی نبودن مملکت از لحاظ پریشانی اوضاع داخلی است از لحاظ این است که الان چند تا از کارخانجات اصفهان تعطیل است چهار هزار نفر پنجهزار نفر کارگر بیکار است وضع مردم خوب نیست کارگران پریشانند بازارها را کداست وضع اقتصادی مملکت خوب نیست بالاخره دولت باید هر چه زودتر تکلیفش روشن بشود تا برود بایشیانی مشغول کار بشود و البته هادی نبودن برای پیش آمد امروز نبوده اینها البته هست و باید عرض بکنم که ملت ایران و مجلس شورای ملی و دولت مصمم هستند که با کمال متانت و خونسردی در مقابل این تحریکات ایستادگی بکنند و از هر گونه پیش آمدی هیچ مراسی نخواهند داشت و اشخاص ماجراجو را هم مجازات خواهند کرد و اگر از این تهدیدات و این تحریکات بخواهند استفاده بکنند و با اصطلاح آبی گل آلود بکنند و ماهی بگیرند تصور می‌کنم این خیال خامی است امروز تمام ملت ایران بغوی روشن هستند من باب مثل عرض میکنم روزیکه باک اتفاق جزئی در اصفهان رخ داده بود هیئت دولت تشکیل شده بود بنده و جناب آقای دولت آبادی را هم در دعوت کردند گفتند چه طور است که در اصفهان حکومت نظامی برقرار بشود ما گفتیم هیچ لزومی ندارد یک عده کارگر را و بیکار شده اند و رفته اند در استانداری تقاضای کار کرده اند اتفاق مهمی نیست که حکومت نظامی لازم باشد و بعد همین جریان را بنام نفع از نمایندگان کارگران اصفهان گفتیم که میخواهند حکومت نظامی برقرار کنند ولی ما استدعا کردیم که نکنند چون ضرورتی نداشت آن کارگرها باین جواب را دادند که تحریکاتی در بین کارگران هست همین بیکاری و تعطیل

کارخانجات را بهانه میکنند و نتایج دیگری بگیرند ما که نمایندگان کارگر هستیم اگر دولت صلاح میداند که حکومت نظامی باشد با اینکه ممکن است یعنی قطعاً اینطور است که حکومت نظامی اینطوریکه تا حالا بوده است ضرر ما و نفع کارفرما است معذراً از لحاظ وطن دوستی و پشتیبانی مملکت ما حاضریم آن اذیت را تحمل بکنیم و اگر صلاح میدانید دولت حکومت نظامی برقرار بکنند منظور من این است که مردم تا این اندازه روشن هستند کارگر اصفهانی حاضر است زیر یوغ حکومت نظامی برود و اذیت بشود برای اینکه مصالح مملکتش حفظ شده باشد در حال برنامه درک مطرح بوده است دوسه نفر موافق و مخالف صحبت کرده اند حالا هم برای اینکه دولت هر چه زودتر تکلیفش روشن بشود تقاضای رأی اعتماد کرده است کفایت مذاکراتی که بنده پیشنهاد کردم برای این است که اگر اکثریت بشود رأی بگیرند و اگر اکثریت نبود هست تا موقعیکه اکثریت حاصل بشود مقصود این است مذاکرات کافی است و به عقیده بنده هر چه زودتر تکلیف دولت روشن بشود بهتر است.

امینی - تکلیف دولت روشن است برود سرکار و کارش را بکنند الان اکثریت نیست که رأی بگیرند.

نایب رئیس - آقای نپور تاش.

تیمورتاش - عرض میکنم جریان جلسه فوق العاده ای که امشب پیش آمد لافش برای بنده و برای بسیاری از همکاران عزیزم که پیش از من صحبت کردند غیر مترقبه بود پیشنهاد کفایت مذاکره ای که آقای برومند دادند چون عده ظاهر آ کافی نیست برای رأی بنا بر این بنده بعنوان مخالفت با پیشنهاد ایشان عرض ندارم ولی اساس مطلب را میخواستم حضور جناب آقای علاء متذکر بشوم و آن هم این است که تقاضای جلسه فوق العاده ای که امشب فرموده اند برای ما نمایندگان ایجاد کمال وحشت و نگرانی را کرده و تصور میکنم برای شهر تهران و چه بسا برای اقصی نقاط کشور که امروز و اساعه در رادیو بگویند که جلسه فوق العاده تشکیل شده است ایجاد نگرانی می‌کنند بنده میخواستم این موقع را مفتنم بشمارم و مخصوصاً عرض بکنم که برای اسکان افکار عمومی امر خارق العاده و فوق العاده ای اتفاق

بافتاده است که دولت با این هیئت جلسه فوق العاده برای گرفتن رأی اعتماد بخواهند دولت چندی روز است بر سر کار است مشغول کار است کارش را هم میکند و امیدوارم که انشاء الله مسلط بر اوضاع هم باشد اگر رأی اعتماد ۲۴ ساعت ۴۸ ساعت هم به تأخیر بیفتد یا نیفتد بنظر بنده تأثیر خارق العاده ای در اوضاع کشور نمیکنند و اما آنچه را که پیش آمده است این صد در صد قابل پیش بینی بود هیچ چیز خارق العاده ای نیست

چو تیر انداختن بر سوی دشمن
حذر کن کاندز آماجش نشستن
اگر ما این پیه ها را

به تمان نمی‌مالیدیم باید وارد این میدان میشدیم ولی قبل از اینکه وارد این میدان بشویم این فکرها را میکردیم و فعلاً اعتصاب هست تحریک هست دسیسه هست اینها همه شان هست و لیکن خوشبختانه تاریخ ملت ایران بسیار از این حوادث و وقایع دیده است و تاکنون همیشه ماموق و بیروز بوده ایم و امید داریم که بعد از اینهم بامید خداوند و باتکاء ملت ایران باز هم بیروز و موفق باشیم (انشاء الله) عرض بنده و خلاصه مطلب این بود که چه تهران و چه بسا کشور ایران بدانند عمل خارق العاده ای که ایجاب بکنند جلسه فوق العاده در عصر جمعه تشکیل بشود بوقوع نیبوسته است.

نایب رئیس - عرض کنم که باید به پیشنهاد آقای برومند رأی گرفته بشود عده برای رأی کافی نیست.

کشاورز صدر - بنده پیشنهادی دادم و اقرات بکنید.

(۳) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - عده برای اخذ رأی کافی نیست آقای کشاورز صدر هم پیشنهاد تنفس داده اند اگر آقایان اجازه بفرمایند چون فردا بعد از ظهر جلسه فوق العاده باید تشکیل بشود جلسه را ختم میکنیم فردا ساعت پنج بعد از ظهر جلسه فوق العاده ای که قبلاً از طرف مقام ریاست اعلام شد تشکیل میشود (مجلس ساعت ده بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عرضاً حکمت